

د افغانستان اسلامي جمهوریت
د عدلي وزارت

سرمچلونه

- د بهرنيو دولتونو پر سياسي نمايندگيو او نړيوالو مؤسسو باندې د عقار دپلورنې قانون
- د عدلي طب قانون
- قانون فروش عقاربه نماينده گي های سياسي دول خارجي و مؤسسات بين المللي
- قانون طب عدلي

تاريخ نشر: (۲۹) جوزا سال ۱۳۸۷ هـ . ش

نمبر مسلسل: (۹۴۷)

د خپريدو نېټه: د ۱۳۸۷ هـ . ش کال د غبرگولي د مياشتې (۲۹)

پرله پسې نمبر: (۹۴۷)

در این شماره :

- ۱- فرمان شماره (۳۳) مؤرخ ۱۳۸۷/۳/۲۷ رئیس ج.ا.ا در باره توشیح قانون فروش عقار به نماینده گی های سیاسی دول خارجی و مؤسسات بین المللی .
- ۲- قانون فروش عقار به نمایندگی های سیاسی دول خارجی و مؤسسات بین المللی از صفحه (۱- ۱۰).
- ۳- فرماه شماره (۳۵) مؤرخ ۱۳۸۷/۳/۲۷ رئیس ج.ا.ا در باره توشیح قانون طب عدلی.
- ۴- قانون طب عدلی از صفحه (۱۱- ۳۴).

د امتیاز خوانند: د عدلی وزارت

وب سایت: www.moj.gov.af

مسؤول چلوونکی: عبدالرشید "قیومی"

د دفتر تیلفون: ۲۱۰۳۳۷۵

۰۷۰۰۰۱۱۸۳۸ - ۰۷۰۰۲۶۰۲۷۴

مرستیال: نور علم

۰۷۰۰۱۴۷۱۷۸

مهتم: محمد جان

۰۷۰۰۳۹۵۲۹۲

قیمت این شماره : (۴۰) افغاني

تیراژ چاپ اول: (۴۰۰۰) جلد

آدرس: وزارت عدلیه، ریاست نشرات، چهارراهی پشتونستان، کابل

دبهرنيو دولتونو پر سياسي
 نمايندگيو او نړيوالو مؤسسو
 باندې دعقار د پلورني دقانون
 په هکله دملي شوري د
 مجلسونو دکاه هيئت د فيصلې
 په باره کې، دافغانستان د
 اسلامي جمهوريت د رئيس
 فرمان

گڼه: (۳۳)

نېټه: ۱۳۸۷/۳/۲۷

لومړۍ ماده:

دافغانستان داساسي قانون د
 خلورشپېټمي مادې د شپاړسمې
 فقرې د حکم له مخې، دبهرنيو
 دولتونو پر سياسي نمايندگيو او
 نړيوالو مؤسسو باندې دعقار د
 پلورني قانون چې دملي شوري د
 کاه هيئت د ۱۳۸۷/۳/۸ نېټې له
 (۸۵) گڼه فيصلې سره سم، د
 اساسي قانون د (۱۰۰) مادې

فرمان

رئيس جمهوري اسلامي
 افغانستان درباره فيصله هيئت
 مختلط مجلسين شوراى ملي
 پيرامون قانون فروش عقار به
 نمايندگي هاى سياسى دول
 خارجى و مؤسسات
 بين المللى

شماره: (۳۳)

مؤرخ: ۱۳۸۷/۳/۲۷

ماده اول:

به تأسى از حکم فقره شانزدهم
 ماده شصت و چهارم قانون
 اساسى افغانستان، قانون فروش
 عقار به نمايندگي هاى سياسى دول
 خارجى و مؤسسات بين المللى
 را که برحسب فيصله شماره
 (۸۵) مؤرخ ۱۳۸۷/۳/۸ هيئت
 مختلط مجلسين شوراى ملي، طبق
 حکم ماده (۱۰۰) قانون اساسى

د حکم مطابق تصویب شوی دی ، توشیح کوم . دوه یمه ماده :	تصویب گردیده است ، توشیح میدارم . ماده دوم :
دغه فرمان دتوشیح له نېټې څخه نافذ او له فیصلې سره یوځای دې په رسمي جريده کې خپور شي.	این فرمان از تاریخ توشیح نافذ و همراه با فیصله درجریده رسمی نشر گردد.
حامد کرزی	حامد کرزی
دافغانستان د اسلامي	رئیس جمهوری اسلامی
جمهوریت رئیس	افغانستان

جمهوری اسلامی	د افغانستان اسلامي
افغانستان	جمهوريت
شورای ملی	ملي شوري
مصوبه شورای ملی در مورد	د بهرنیو دولتونو پر سياسي
قانون فروش عقار به	نماینده کیو او نړیوالو مؤسسو
نماینده گی های سیاسی دول	باندي د عقار دپلورني د
خارجی و مؤسسات	قانون په اړه د ملي شوري
بين المللي	مصوبه

گڼه: (۸۵)

شماره: (۸۵)

نېټه: ۱۳۸۷/۳/۸

مؤرخ: ۱۳۸۷/۳/۸

داسې قانون د سلمې مادې د حکم پر بنسټ، د ملي شوري گڼه هیئت (د هرې جرگې له درې درې غړو څخه جوړ) د بهرنیو دولتونو پر سياسي نماینده کیو او نړیوالو مؤسسو باندي د عقار د پلورني د قانون طرحه په (۳) فصلونو او مطابق حکم ماده صدم قانون اساسی، هیئت مختلط شورای ملی (مركب از سه سه عضواز هر جرگه) طرح قانون فروش عقار به نماینده گی های سیاسی دول خارجی و مؤسسات بين المللي را به

(۱۴) مادوکي د ۱۳۸۷ کال د
غبرگولي د مياشتې په اتمه نېټه
تصويب کړه.
تاريخ (۸) ماه جوزا سال
۱۳۸۷ در (۳) فصل و (۱۴)
ماده تصويب نمود .

دگډه هيئت رئيس

محمد علم ايزديار

رئيس هيئت مختلط

محمد علم ايزديار

دگډه هيئت مرستيال

محمد نور اکبري

معاون هيئت مختلط

محمد نور اکبري

فهرست مندرجات

قانون فروش عقار، به نمایندگی های سیاسی دول خارجی

و مؤسسات بین المللی

فصل اول

احکام عمومی

صفحه	عنوان	مواد
۱.....	مبنی.....	ماده اول:
۱.....	اصطلاحات.....	ماده دوم:
۳.....	ساحه دیپلوماتیک.....	ماده سوم:
۴.....	هدف فروش.....	ماده چهارم:
۴.....	منع خرید عقار از اتباع.....	ماده پنجم:

فصل دوم

فروش عقار

۴.....	طرز فروش.....	ماده ششم:
۵.....	منع فروش عقار.....	ماده هفتم:
۶.....	سند فروش عقار.....	ماده هشتم:
۶.....	مکلفیت ها.....	ماده نهم:

فصل سوم

احکام نهایی

۷.....	تعویض ملکیت.....	ماده دهم:
--------	------------------	-----------

مسلسل نمبر (۹۴۷)	رسمي جريده	۱۳۸۷/۳/۲۹
۷.....	کشف معادن درملکيت عقاری.....	ماده يازدهم:
۸.....	استرداد ملکيت.....	ماده دوازدهم:
۹.....	مدت اجاره.....	ماده سيزدهم:
۱۰.....	تاريخ انفاذ.....	ماده چهاردهم:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قانون فروش عقار به نمایندگی های سیاسی دول خارجی و مؤسسات بین المللی فصل اول احکام عمومی	دبهرنیو دولتونو پرسیاسی نمایندگیو او نړیوالو مؤسسو باندي دعقار دپلورنې قانون لومړی فصل عمومي حکمونه
---	---

مبني

لومړۍ ماده:

دغه قانون دافغانستان داسلامي جمهوریت داساسي قانون د يوڅلوېښتمې مادې د حکم له مخې دبهرنیو دولتونو پرسیاسي نمایندگیو او نړیوالو مؤسسو باندي چې افغانستان يې غړی وي، دعقار د پلورنې د اړوندو چارودتنظیم په منظور وضع شوی دی.

اصطلاحگاني

دوه یمه ماده:

دغه اصطلاحگاني پدې قانون کې دلاندنیو مفاهیمو لرونکې دي:

مبني

ماده اول :

این قانون به تاسی از حکم ماده چهل و یکم قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان به منظور تنظیم امور مربوط به فروش عقار به نمایندگی های سیاسی دول خارجی و مؤسسات بین المللی که افغانستان عضو آن باشد، وضع گردیده است.

اصطلاحات

ماده دوم:

اصطلاحات آتی درین قانون دارای مفاهیم ذیل می باشد :

- ۱- سياسي نمايندگي: د بهرنيو دولتونو هغه سفارتخانه يا قونسلگري ده چې د متبوع هېواد د بهرني سياست د پلي کولو او له مشروعو او قانوني حقوقو او گټو څخه د دفاع په مقصد، د افغانستان د اسلامي جمهوريت په دننه کې جوړېږي.
- ۲- نړيوالې مؤسسې: د ملگرو ملتونو په مؤسسه يا نورو هغو نړيوالو مؤسسو پورې تړلي نړيوال سازمانونه دي چې افغانستان يې غړی وي.
- ۳- عقار: غير منقول ملکيتونه لکه ځمکه، کور او اپارتمان دي.
- ۴- بالمثل چلند: د دوو هېوادونو تر منځ د سياسي نمايندگي د جوړولو لپاره د عقاري ملکيتونو د پلورلو په اړه متقابل او ورته چلند دی.
- ۵- مقاوله: د افغانستان د بهرنيو چارو وزارت او د سياسي نمايندگيو او نړيوالو مؤسسو تر منځ د اړوندو
- ۱- نمايندگي سياسي: سفارت خانه يا قونسلگري دول خارجي است که در داخل جمهوري اسلامي افغانستان به مقصد تحقق اهداف سياست خارجي و دفاع از حقوق منافع مشروع و قانوني کشور متبوع تأسيس می گردد.
- ۲- مؤسسات بين المللي: ادارات وابسته به سازمان ملل متحد ياساير سازمانهای بين المللي است که افغانستان عضوان باشد.
- ۳- عقار: ملکيت های غير منقول اعم از زمين، خانه و آپارتمان می باشد.
- ۴- رويه بالمثل: رويه متقابل و مشابهه در رابطه به فروش ملکيت های عقاري جهت تأسيس نمايندگي سياسي بين دو کشور می باشد.
- ۵- مقاوله: عقديست میان وزارت امور خارجه افغانستان و نمايندگي های سياسي و مؤسسات بين

ودانيو دتأسيس او ودانولو په منظور، دعقاردپلورنې په اړه عقد دی. ددپلوماتيکه ساحه

المللی مبنی برفروش عقار به منظور تأسيس و اعمار ساختمان های مربوط .

دپلوماتيکه ساحه

درېمه ماده:

(۱) دبهرنیو چارو وزارت، دښار جوړولو او مسکن د وزارت او ښاروالیو په همکارۍ دسیاسي نمایندگیو اونړیوالو مؤسسو ددفترانو ودانولو په منظور، یوه ټاکلې ساحه (دپلوماتيکه ساحه) برابروي اوددې قانون دحکمونو مطابق یې دهغو په واک کې ورکوي.

(۲) که چېرې ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوې ساحه په اشخاصو پورې اړه ولري، نوموړې ساحه دقانون د حکمونو مطابق استملاک کېږي.

(۳) دمالیې وزارت ددې مادې په (۲) فقره کې ددرج شوې ساحې داستملاک په منظور مالي وجوه

ساحه دپلوماتيک

ماده سوم:

(۱) وزارت امور خارجه به همکارۍ وزارت شهرسازی و مسکن و شاروالی ها ساحه معین (ساحه دپلوماتيک) را به منظور اعمار دفاتر نمایندگی های سیاسی و مؤسسات بین المللی تهیه و طبق احکام این قانون بدسترس آنها قرارمی دهد.

(۲) هرگاه ساحه مندرج فقره (۱) این ماده مربوط به اشخاص باشد ساحه متذکره مطابق احکام قانون ، استملاک می گردد.

(۳) وزارت مالیه وجوه مالی را به منظور استملاک ساحه مندرج فقره (۲) این ماده تدارک می

برابروي.

دپلورني موخه

خلورمه ماده:

پرسياسي نمايندگيو او نړيوالو
مؤسسو باندې دعقار پلورل، يوازې
دهغوی ددفترونو د ودانۍ او
ملحقاتو دتأسيسولو او ودانولو په
منظور صورت مومي.

له اتباعو څخه دعقار د پېرودنيمنع

پنځمه ماده:

سياسي نمايندگۍ او نړيوالې
مؤسسې نشي کولای مستقيماً له
افغاني اتباعو څخه عقار وپېري.

دوه يم فصل

دعقار پلورل

دپلورلو ډول

شپږمه ماده:

(۱) پرسياسي نمايندگيو باندې
دعقار پلورل، ددې قانون دحکمونو
له په پام کې نيولوسره، دبهرنیو

نمايد.

هدف فروش

ماده چهارم:

فروش عقار به نمايندگي های
سياسی و مؤسسات بين المللی
صرف به منظور تأسيس و اعمار
ساختمان های دفاتر و ملحقات آنها
صورت می گيرد.

منع خريد عقار ازاتباع

ماده پنجم:

نمايندگي های سياسی و مؤسسات بين
المللی نمی توانند عقار را مستقيماً
از اتباع افغانی خريداري نمايند.

فصل دوم

فروش عقار

طرز فروش

ماده ششم:

(۱) فروش عقار به نمايندگي های
سياسی با رعايت احکام اين
قانون به پيشنهاد وزارت امور

چارو وزارت په وړاندیز اود جمهور رئیس په منظوری، د بالمثل چلند پر بنسټ صورت مومي.

(۲) پر نړیوالو مؤسسو باندې د عقار پلورل، د دې قانون د حکمونو له په پام کې نیولو سره، د بهرنیو چارو وزارت په وړاندیز اود جمهور رئیس په منظوری صورت مومي.

(۳) د عقار د پلورنې وجه د دولت د عوایدو په حساب بانک ته تحویلېږي.

د عقار د پلورلو منع

اوومه ماده:

سیاسي نمایندګۍ او نړیوالې مؤسسې چې د دې قانون د حکمونو مطابق عقار ملکیت لاسته راوړي، نشي کولای هغه په نورو سیاسي نمایندګیو، نړیوالو مؤسسو او کورنیو یا بهرنیو اتباعو باندې وپلوري یا په اجاره ورکړي.

خارجو و منظوری رئیس جمهور به اساس رویه بالمثل صورت می گیرد.

(۲) فروش عقار به مؤسسات بین المللی با رعایت احکام این قانون به پیشنهاد وزارت امور خارجه و منظوری رئیس جمهور صورت می گیرد.

(۳) وجه فروش عقار به حساب عواید دولت تحویل بانک می گردد.

منع فروش عقار

ماده هفتم:

نماینګی های سیاسی و مؤسسات بین المللی که طبق احکام این قانون ملکیت عقار را بدست می آورند، نمی توانند آنرا بالای سایر نمایندګی های سیاسی، مؤسسات بین المللی و اتباع داخلی یا خارجی به فروش برسانند یا به اجاره بدهند.

دعقار دپلورني سند

اتمہ مادہ :

سياسي نمايندگيويا نړيوالو مؤسسو ته دعقاري ملکيت لېږدېدل ، د شرعي سند پر بنسټ (دمحصول له اخستلو وروسته) چې د عقاردسيمي دمحکمې په واسطه ترتيبېږي ، د قانون د حکمونو مطابق صورت مومي.

مکلفيتونه

نهمه مادہ:

سياسي نمايندگي او نړيوالې مؤسسې د اړوندو ودانيو د جوړولو په وخت کې دلاندې مکلفيتونو لرونکي دي :

۱- دافغانستان داسلامي جمهوريت دقوانينو ، مقرراتو او بناري پلانونو په پام کې نيول .

۲- د ودانۍ له بشپړېدو سره په يوه وخت کې دارونلو ساحو سمورول .

۳- دپارکنگ او اړوندو پلوارو

سند فروش عقار

مادۀ هشتم :

انتقال ملکيت عقاربه نمايندگي های سياسي يا مؤسسات بين المللي به اساس سند شرعي (بعد از اخذ محصول) که توسط محکمۀ محل عقار ترتيب می گردد، مطابق احکام قانون صورت می گیرد.

مکلفيت ها

مادۀ نهم:

نمايندگي های سياسي و مؤسسات بين المللي حين اعمار ساختمان های مربوط دارای مکلفيت های ذيل می باشند :

۱- رعایت قوانین ، مقررات و پلان های شهری جمهوری اسلامی افغانستان .

۲- سرسبزی ساحات مربوط همزمان با اکمال ساختمان .

۳- قيريزی ساحات پارکنگ و

دساحوقير كول.

۴- بناړوالي ته دوپزې لپاره د ودانيزو نقشو وړاندې كول.

۵- ترپنځوكلونو مودې پورې دودانيزو كارېشپړول. پرته لدې نوموړې ځمكه مستردېږي.

درېيم فصل

وروستني حكمونه

د ملكيت بدلول

لسمه ماده :

هغه سياسي نمايندگي اونړيوالې مؤسسې چې دبنار په مختلفو ځايونو كې عقاري ملكيت ولري، كولاى شي هغه دبهرنيوچارو وزارت په موافقه دشرعي سند پر بنسټ، په ديپلوماتيکه ساحه كې له ځمكې سره بدله كړي.

په عقاري ملكيت كې دكانونو

كشف

يوولسمه ماده :

كه چېرې په عقاري ملكيت كې

پياده رو هاي مربوط.

۴- ارائه نقشه هاي ساختماني جهت ويزه به شاروالي .

۵- اكمال كار ساختماني الي مدت پنج سال . در غير آن زمين مذکور مسترد مي گردد.

فصل سوم

احكام نهايي

تعويض ملكيت

ماده دهم :

نمايندگي هاي سياسي و مؤسسات بين المللي كه در نقاط مختلف شهر ملكيت عقاري داشته باشند ، مي توانند آنرا به موافقه وزارت امور خارجه به اساس سند شرعي با زمين در ساحه ديپلوماتيك تعويض نمايند.

كشف معادن در ملكيت

عقاري

ماده يازدهم :

هرگاه در ملكيت عقاري كه مطابق

چې ددې قانون د حکمونو مطابق پر سياسي نمايندگيو يا نړيوالو مؤسسو باندې پلورل شوی دی، کان يا لرغوني اوتاريخي آثار کشف شي، عقار، کشف شوی کان او لرغوني اوتاريخي آثار دافغانستان د دولت ملکيت دي او په بدل کې، اړوندې سياسي نمايندگي، نړيوالې مؤسسې ته بل عقار ورکول کېږي.

د ملکيت استرداد

د دولسمه ماده :

(۱) که چېرې د دوو هېوادونو تر منځ د ديپلوماتيک مناسبات پرې (قطع) شي او تر گټې اخستې لاندې عقاري ملکيت ته اړه و نه ليدل شي، د ملکيت استرداد يا دوام بالمثل چلند پر بنسټ صورت مومي.

(۲) که چېرې دافغانستان په قلمرو کې دنړيوالې مؤسسې فعاليت پای ته ورسېږي، اړوند عقاري ملکيت

احکام اين قانون به نمايندگي سياسي يا مؤسسۀ بين المللي به فروش رسیده، معدن يا آثار باستانی و تاريخي کشف گردد، عقار، معدن و آثار باستانی و تاريخي کشف شده ملکيت دولت افغانستان بوده و در عوض به نمايندگي سياسي، مؤسسۀ بين المللي مربوط عقار ديگر داده می شود.

استرداد ملکيت

ماده دوازدهم :

(۱) هر گاه مناسبات ديپلوماتيک بين دو کشور قطع و به ملکيت عقار مورد استفاده، ضرورت احساس نگردد، استرداد يا دوام ملکيت به اساس رويه با لمثل صورت می گيرد.

(۲) هر گاه فعاليت مؤسسۀ بين المللي در قلمرو افغانستان اختتام يابد، ملکيت عقاري مربوط

د نوموړې مؤسسې لخوا د قانون د حکمونو سره سم د بهرنیو چارو وزارت ته پرېښودل کېږي. وزارت ته پرېښودل کېږي.

(۳) د بهرنیو چارو وزارت کولای شي د دې مادې په (۱ او ۲) فقره کې درج شوي ملکیتونه د دې قانون د حکمونو مطابق پر نورو سیاسي نمایندګیو یا نړیوالو مؤسسو باندې وپلوري یا یې په اجاره ورکړي.

د اجارې موده

د یارلسمه ماده :

(۱) د عقار اجاره د بهرنیو چارو وزارت او سیاسي نمایندګیو او نړیوالو مؤسسو ترمنځ د مقاولې پر بنسټ تر (۵۰) کلونو مودې پورې، صورت موندلی شي.

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوي موده د اړخونو په موافقه تمدیدېدلی شي.

(۳) که چېرې د سیاسي نمایندګیو او نړیوالو مؤسسو عقارې

از طرف مؤسسه مذکور مطابق به احکام قانون به وزارت امور خارجه واگذار می گردد.

(۳) وزارت امور خارجه می تواند ملکیت های مندرج فقره های (۱ و ۲) این ماده را به سایر نمایندګی های سیاسی یا مؤسسات بین المللی مطابق احکام این قانون بفروش رساند یا اجاره دهد.

مدت اجاره

ماده سیزدهم :

(۱) اجاره عقار به اساس مقاوله بین وزارت امور خارجه و نمایندګی های سیاسی و مؤسسات بین المللی برای مدت الی (۵۰) سال صورت گرفته میتواند.

(۲) مدت مندرج فقره (۱) این ماده به موافقه طرفین تمدید شده می تواند.

(۳) هرگاه ملکیت های عقاری نمایندګی های سیاسی و مؤسسات

ملکیتونه، ددې مادې په (۱) فقره کې په درج شوې موده کې، د ناڅاپي پېښو له امله زیانمن یا ویجاړ شي، دافغانستان دولت د زیان په جبرانولو مکلف ندی .

بین المللی درمیعاد مندرج فقره (۱) این ماده از اثر حوادث غیر مترقبه خساره مندیا تخریب گردد، دولت افغانستان مکلف به جبران خساره نمی باشد.

دانفاذ نېټه

څوارلسمه ماده :

دغه قانون دتوشېح له نېټې څخه نافذ اوپه رسمي جريده کې دې خپورشي.

تاریخ انفاذ

ماده چهاردهم :

این قانون از تاریخ توشیح نافذ و درجریده رسمی نشر می گردد.

فرمان رئيس جمهوري

اسلامي افغانستان

درباره توشيح

قانون طب عدلي

شماره : (۳۵)

تاريخ : ۱۳۸۷/۳/۲۷

ماده اول :

به تاسي از حكم مندرج فقره شانزده ماده (۶۴) وماده (۱۰۰) قانون اساسي افغانستان، قانون طب عدلي را كه برحسب فيصله شماره (۸۷) مؤرخ ۱۳۸۷/۳/۸ هيئت مختلط مجلسين شوراى ملي بداخل (۴) فصل و (۳۵) ماده تصويب گردیده است ، توشيح ميدارم .

ماده دوم :

اين فرمان از تاريخ توشيح نافذ

دعدلي طب دقانون دتوشيح

په هكله دافغانستان داسلامي

جمهوريت درئيس

فرمان

گڼه : (۳۵)

نېټه : ۱۳۸۷/۳/۲۷

لومړۍ ماده :

د افغانستان داساسي قانون د(۶۴) مادې په شپاړسمه فقره او (۱۰۰) ماده کې د درج شوى حكم له مخې ، دعدلي طب قانون چې دملي شوري دمجلسونو دگڼه هيئت د ۱۳۸۷/۳/۸ نيټې له (۸۷) گڼې فيصلې سره سم په (۴) فصلونو او (۳۵) مادو کې تصويب شوى دى ، توشيح كوم .

دوه يمه ماده:

دغه فرمان دتوشيح له نېټې څخه

نافذ او له فيصلې سره يوځای و همراه با فيصله در جريده
دې په رسمي جريده کې خپور شي . رسمي نشر گردد .

حامد کرزی	حامد کرزی
رئيس جمهوری اسلامی	د افغانستان د اسلامی
افغانستان	جمهوريت رئيس

جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

مصوبه شورای ملی در مورد

قانون طب عدلی

شماره: (۸۷)

تاریخ: ۱۳۸۷/۳/۸

مطابق حکم ماده صدم قانون اساسی، هیئت مختلط شورای ملی (مرکب از پنج پنج عضو از هر جرگه) قانون طب عدلی را به تاریخ ۸ ماه جوزا سال ۱۳۸۷ در (۴) فصل و (۳۵) ماده تصویب نمود .

رئیس هیئت مختلط

سلطان جان خاکسار

معاون هیئت مختلط

داکتر نعمت الله

د افغانستان اسلامي جمهوریت

ملی شوري

د عدلي طب د قانون په هکله

دملي شوري مصوبه

گڼه: (۸۷)

نېټه: ۱۳۸۷/۳/۸

د اساسي قانون د سلمي مادې د حکم مطابق، دملي شوري گډه هیئت (له هری جرگې څخه پنځه پنځه غړی) د عدلي طب قانون په (۴) فصلونو او (۳۵) مادو کې د ۱۳۸۷ کال د غبرگولي د میاشتی په ۸ نېټه تصویب کړ.

سلطان جان خاکسار

د گډه هیئت رئیس

داکتر نعمت الله

د گډه هیئت مرستیال

فهرست مندرجات قانون طب عدلی

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>	<u>مواد</u>
۱۱.....	مبنی.....	ماده اول:
۱۱.....	اهداف.....	ماده دوم:
۱۲.....	اصطلاحات.....	ماده سوم:
۱۴.....	رایگان بودن معاینات.....	ماده چهارم:
۱۵.....	همکاری با متخصص طب عدلی.....	ماده پنجم:

فصل دوم

وظایف و صلاحیت ها

۱۵.....	ارایه نظر مسلکی.....	ماده ششم:
۱۵.....	اشتراک متخصص طب عدلی در انجام معاینات.....	ماده هفتم:
۱۶.....	اشتراک به صفت اهل خبره.....	ماده هشتم:
۱۶.....	ارایه توضیحات.....	ماده نهم:
۱۷.....	صلاحیت متخصص طب عدلی.....	ماده دهم:
۱۷.....	ارایه معلومات اضافی.....	ماده یازدهم:
۱۸.....	ارسال مواد غرض معاینات لابراتواری.....	ماده دوازدهم:
۱۸.....	ارایه گزارش.....	ماده سیزدهم:
۱۹.....	احصائیه گیری.....	ماده چهاردهم:
۱۹.....	حتمی بودن اشتراک متخصص در اجرای معاینات.....	ماده پانزدهم:
۲۰.....	ارتقای سطح دانش مسلکی.....	ماده شانزدهم:

فصل سوم

معاینات عدلی طبی

۲۱.....	ابراز نظر توسط متخصص دیگر.....	ماده هفدهم:
۲۱.....	انواع معاینات عدلی طبی.....	ماده هجدهم:
۲۲.....	اجرای معاینات تکمیلی و مکرر.....	ماده نوزدهم:
۲۳.....	مکلفیت آمرین ادارات صحی.....	ماده بیستم:
۲۳.....	محتوای مقدمه نظریه.....	ماده بیست و یکم:
۲۵.....	محتوای گزارش عدلی طبی.....	ماده بیست و دوم:
۲۷.....	محتوای نتیجه گزارش عدلی طبی.....	ماده بیست و سوم:
۲۸.....	زمان ارایه مقدمه ، تشریح و نتیجه.....	ماده بیست و چهارم:
۲۹.....	مدت اجرای معاینه و تشخیص.....	ماده بیست و پنجم:

فصل چهارم

احکام متفرقه

۳۰.....	امتیاز تشویقی.....	ماده بیست و ششم:
۳۱.....	شمولیت در کادر علمی.....	ماده بیست و هفتم:
۳۱.....	حالات عدم اشتراک در معاینات.....	ماده بیست و هشتم:
۳۱.....	عدم افشای معلومات محرم.....	ماده بیست و نهم:
۳۲.....	تنظیم لوایح.....	ماده سی ام:
	حضور پولیس ، خارنوال و سایر اشخاص حین اجرای	ماده سی و یکم:
۳۲.....	معاینات.....	
۳۳.....	تطبیق احکام قانون.....	ماده سی و دوم:

مسلسل نمبر (۹۴۷)

رسمي جريده

۱۳۸۷/۳/۲۹

۳۳.....تعقيب عدلى

ماده سي وسوم

۳۴.....مهراداره

ماده سي وچهارم

۳۴.....انفاذ

ماده سي وپنجم

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قانون طب عدلی

د عدلي طب قانون

فصل اول

لومړی فصل

احکام عمومی

عمومي حکمونه

مبنيمبني

ماده اول :

لومړۍ ماده:

این قانون به تاسی از حکم مندرج ماده سی و یکم قانون صحت عامه به منظور تنظیم امور مربوط به خدمات طب عدلی و تأمین بهتر عدالت حین ابراز نظر مسلکی در رابطه به قضایای جزایی ومدنی که از طریق مراجع عدلی وقضائی به ادارات خدمات طب عدلی ارائه می شود، وضع گردیده است.

دغه قانون د عامي روغتيا د قانون په يو دیرشمه ماده کي د درج شوي حکم له مخي د عدلي طب په خدمتونو پوري د اړوندو چارو د تنظيم او د جزايي او مدني قضيو په اړه چي د عدلي او قضايي مراجعو له لاري د عدلي طب د خدمتونو ادارو ته وړاندي کيږي، د مسلکي نظردخړگندولو په ترڅ کي د عدالت د ښه تأمينيدوپه منظور ، وضع شوی دی.

اهدافموخي

ماده دوم :

دوه يمه ماده:

اداره خدمات طب عدلی

د عدلي طب د خدمتونو اداره د

لاندی موخو د تامينولو په مقصد فعالیت کوي:	بمقصد تامين اهداف ذیل فعالیت می نماید:
۱- عدلي اوقضايي مراجعو ته د طبي اسانتياوو برابرول د واقعیت دکشف په منظور .	۱- فراهم آوری تسهیلات طبي به مراجع عدلی وقضایی جهت کشف واقعیت .
۲- د عدلي طب د تخصصي مهارتونو اجراء کول.	۲- اجرای مهارت های تخصصی طب عدلی.
۳- د روزنيزو او څيړنيزو پروگرامونو پراختيا او لوړول.	۳- توسعه و ارتقای پروگرام های تربوی و تحقیقی.
<u>اصطلاحگاني</u> درېمه ماده:	<u>اصطلاحات</u> ماده سوم:
پدي قانون کي لاندی اصطلاحگاني دغه معنوي لري:	اصطلاحات آتی دراین قانون معانی ذیل را افاده می نماید:
۱- متخصص: هغه شخص دی چي په اختصاصي رشته کي د علمي معتبر سند لرونکی وي.	۱- متخصص: شخصی است که در رشته اختصاصی دارای سند معتبر علمی باشد.
۲- طبیب: هغه شخص دی چي د طب په رشته کې د تحصيلي فراغت سند (طبي ديپلوم) دهيواد له دننه يا بهرنيو تحصيلی مؤسسو څخه چې دلورو زده کړو د وزارت	۲- طبیب: شخصی است که دارای سند فراغت تحصيلی در رشته طب (ديپلوم طبي) از مؤسسات تحصيلی داخلی يا خارجی مورد تائيد وزارت

- د تائيد وړوۍ لرونکي وي.
- ۳- د عدلي طب متخصص: هغه طبي متخصص دی چې د عدلي طب په رشته کې هم د علمي تخصصي معتبر سند لرونکی وي.
- ۴- د عدلي طب تخصصي کتبي: هغه لازمي کتبي او تحقيقات چې په جزايي او مدني قضيو کې د عدلي طب د متخصص لخوا سرته رسېږي.
- ۵- د عدلي طب رپوټ: هغه ليکلي رسمي سند دی چې د عدلي طب د تخصصي کتوله سرته رسولو وروسته، د عدلي طب د متخصص په واسطه برابر او تنظيمېږي او سرېزه، تشرېح او پايله پکې شامل وي.
- ۶- د عدلي طب تکنيشن: هغه شخص دی چې له يوې کورنۍ يا بهرنۍ طبي مؤسسې څخه د فني يا طبي لابراتوار د تحصيلي سند لرونکی وي.
- تحصيلات عالي باشد.
- ۳- متخصص طب عدلي: متخصص طبي است که در رشته طب عدلي نیز دارای سند معتبر علمی تخصصی باشد.
- ۴- معاینات تخصصی طب عدلي: معاینات و تحقیقات لازم که در قضایای جزایی و مدنی از طرف متخصص طب عدلي انجام داده می شود.
- ۵- گزارش طب عدلي: سند رسمی کتبی است که بعد از انجام معاینات تخصصی طب عدلي توسط متخصص طب عدلي تهیه و تنظیم گردیده، شامل مقدمه، تشریح و نتیجه باشد.
- ۶- تکنيشن طب عدلي: شخصی است که دارای سند تحصيلی فنی یا لابراتوار طبي یکی از مؤسسات طبي داخلی یا خارجی باشد.

- ۷- دعدلي طب فني کارکونکی: هغه شخص دی چي فني خاصي بنووني يي دعدلي طب دمتخصص تر نظرلاندی تيري کړي وي ، دعدلي طب دتصديق ليک لرونکی وي او دجسد د داخلي کتنو اوحياتي پيښوپه خونه کي دنده سرته ورسوي.
- ۷- کارکن فني طب عدلی : شخصي است که تعليمات خاص فني راتحت نظرمتخصص طب عدلی سپری نموده ، دارای تصديق نامه طب عدلی بوده و دراتاق معاینات داخلی جسد وواقعات حیاتي انجام وظیفه نماید .
- ۸- اتوپسي(دجسدداخلي کتنی): هغه عملیه ده چي پکي دجسد داخلي کتنی اجراء کيږي او دجسد داخلي جوفونه تشریح کوي.
- ۸- اتوپسي(معاینات داخلی جسد): عملیه است که درآن معاینات داخلی جسد اجراگردیده و اجواف داخلی جسد را تشریح می نماید.
- ۹- امبولاتوري:حياتي پيښي دي چي دعدلي اوقضايي مراجعو لخوا دعدلي طبي کتنواونظرخرگندولو لپاره سپارل کيږي.
- ۹- امبولاتوري:واقعات حیاتي است که ازطرف مراجع عدلی وقضايی جهت معاینات عدلی طبي و ابرازنظر محول می گردد .
- دکتو ورياتوب
خلورمه ماده:
- رايگان بودن معاینات
ماده چهارم :
- عدلي طبي تخصصي کتنی په معاینات تخصصی عدلی طبي طور

ورپاتوگه د دولت په لگښت صورت مومي.
 رایگان به مصرف دولت صورت می گیرد.

د عدلي طب له متخصص سره همکاري
همکاري بامتخصص

پنځمه ماده:

دهيواد روغتيايي مؤسسي او اړوند طبيبان مکلف دي، د اړتيا په وخت کې، د عدلي طب له متخصص سره کلکه همکاري وکړي.

دوه یم فصل

دندي او واکونه

دمسلکي نظر وړاندي کول

شپږمه ماده:

د عدلي طب متخصص مکلف دی، د هر ډول طبي عدلي کتنو او تشخيص په هکله خپل مسلکي نظر وړاندي کړي.

ماده پنجم:

مؤسسات صحي کشور و طبيبان مربوط مکلف اند، حين ضرورت، بامتخصص طب عدلي همکاري جدي نمایند.

فصل دوم

وظايف و صلاحيت ها

ارايه نظر مسلکي

ماده ششم:

متخصص طب عدلي مکلف است، راجع به هر نوع معاینات و تشخيص عدلي طبي نظر مسلکي خود را ارايه نماید.

اشتراک متخصص طب عدليدرانجام معاینات

مادہ ہفتم :

متخصص طب عدلي حین مطالبہ پولیس ، خانونول ، قاضي یا سایر مراجع ذیصلاح قانونی مکلف به اشتراک در مشاهده محل واقعه و نبش قبرمی باشد .

اشتراک به صفت اهلخبره

مادہ ہشتم :

متخصص طب عدلي به حیث اهل خبره در امور معاینات و تشخیص مطابق احکام قانون اجراءات جزایی اشتراک نموده، در کشف جرم و بدست آوردن مدارک اثباتیہ آن کمک می نماید.

ارایہ توضیحات

مادہ نهم :

متخصص طب عدلي مکلف است،

د کتنو په سرته رسولو کيد عدلي طب د متخصص گډون

اوومه ماده:

د عدلي طب متخصص ، د پولیس ، خانونوال، قاضي یا نورو قانوني واکمنو مراجعو د غوښتنې په وخت کي د پېښې د ځای او د قبر د نبش په کتلو کي په گډون مکلف دی.

د اهل خبره (پوهانو) په توگهگډون

اتمہ ماده :

د عدلي طب متخصص د کتنو او تشخیص په چارو کي د اهل خبره په توگه، د جزايي اجراءاتو د قانون د حکمونو مطابق گډون کوي، د جرم په کشف او دهغه د اثباتیہ مدارکو په لاسته راوړلو کي مرسته کوي.

د څرگندونو وړاندي کول

نهمه ماده:

د عدلي طب متخصص مکلف دی، د

پوليس، څارنوال، قاضي يا نورو قانوني واکمنو مراجعو د غوښتني په وخت کي د خپلو ترتيب کړو پايلو په هکله لازمي څرگندوني وړاندي کړي او د لزوم په صورت کي د محکمي غونډي ته حاضر شي.

د عدلي طب د متخصص واک

لسمه ماده:

د عدلي طب متخصص دکتو او تشخيص دسرته رسولو په وخت کي د لاندي واکونو لرونکي دي:

۱- د مختلفو رشتو له متخصصينو څخه د قضيو د کشف په هکله د همکاري- غوښتنه.

۲- د پوليس، څارنوال، قاضي يا نورو قانوني واکمنو مراجعو د تصميم په هکله له ذکر شويو مراجعو څخه د لازمو څرگندونو غوښتنه.

حين مطالبه پوليس، څارنوال، قاضي ياساير مراجع ذيصلاح قانوني در مورد نتايج مرتبه خویش توضيحات لازم ارايه نموده و در صورت لزوم در جلسه محکمه حاضر شود.

صلاحيت متخصص طب عدلي

ماده دهم:

متخصص طب عدلي حين انجام معاينات و تشخيص داراي صلاحيت هاي ذيل مي باشد:

۱- مطالبه همکاري در مورد کشف قضايا از متخصصين رشته هاي مختلف .

۲- مطالبه توضيحات لازم در مورد تصميم پوليس، څارنوال، قاضي ياساير مراجع ذيصلاح قانوني از ادارات مذکور.

د اضافي معلوماتو وړاندي کول

يوولسمه ماده:

که چيري د پوليس، څارنوال، قاضي يا نورو قانوني واکمنو مراجعو لخوا د تحقيقاتو په ترڅ کي دمهمو حقايقو په هکله پوښتني مطرح شوي نه وي، د عدلي طب متخصص مکلف دی، د کتنوله پایته رسيدو وروسته، په رپوټ کي دهغو يادونه وکړي.

د لابراتواري کتنو لپاره دموادو استول

دوولسمه ماده:

د عدلي طب متخصص کولای شي د لابراتواري کتنو د اړتيا په صورت کي د نظرونو مواد د زياتي څيړني لپاره د ټاکلو فورمو په ضميمه اړوند لابراتوار ته واستوي.

ارايه معلومات اضافي

ماده يازدهم:

هرگاه راجع به حقايق مهم در ضمن تحقيقات از طرف پوليس، څارنوال، قاضي يا ساير مراجع ذيصلاح قانوني سوالاتي مطرح نشده باشد، متخصص طب عدلي مکلف است، بعد از انجام معاينات در گزارش از آن تذکر دهد.

ارسال مواد غرض معايناتلابراتواري

ماده دوازدهم:

متخصص طب عدلي می تواند، در صورت ضرورت، معاينات لابراتواري مواد مورد نظر را جهت تحقيق بيشتري ضم فورمه های معينه به لابراتوار مربوط ارسال کند.

د رپوټ وړاندي کول

ديارلسمه ماده:

د عدلي طب متخصص مکلف دی، د کتنو له سرته رسولو وروسته، عدلي طبي رپوټ او اړونده فورمه د رسمي سند په توګه په دريو نقلونو کې ترتيب او لاسليک کړي، اصل سند اړوندي مرجع ته واستوي او يو نقل يې د عدلي طب په دفتر کې او بل نقل يې د عدلي طب له متخصص سره ساتل کېږي.

احصائيه اخستنه

څوارلسمه ماده:

د عدلي طب د تحقيقي موادو احصائيه اخستنه او ساتل د اړوند متخصص او عدلي طب د اداري له دندو څخه دي. د دغو موادو دساتني او محوه کولو ډول د جلا لايحي په واسطه تنظيمېږي.

ارايه گزارش

ماده سيزدهم:

متخصص طب عدلي مکلف است، بعد از انجام معاینات، گزارش عدلي طبي و فورمه مربوط را بحيث سند رسمي در سه نقل ترتيب و امضاء نموده، اصل سند به مرجع مربوط ارسال و يک نقل آن به دفتر طب عدلي و نقل ديگرا ن نزد متخصص طب عدلي حفظ می گردد.

احصائيه گيري

ماده چهاردهم:

احصائيه گيري و حفظ مواد تحقيقي طب عدلي از وظايف متخصص مربوط و اداره طب عدلي می باشد. طرز حفاظت و امحای اين مواد توسط لايحه جداگانه تنظيم می گردد.

د کتنو په اجراء کي دد کتنو په اجراء کي دمتخصص د گډون حتمي واليدراجرای معاینات

پنځلسمه ماده :

ماده پانزدهم :

په لاندې مواردو کي د عدلي طبي کتنو د اجراء کولو په وخت کي د عدلي طب او نورو اړوندو طبي رشتو د متخصصينو گډون حتمي دی :

اشتراک متخصصين طب عدلي وسایر رشته های طبي مربوطه حین اجرای معاینات عدلي طبي در موارد آتی حتمي است :

۱- له مسلکي سرغړونو څخه را پیدا شوو د طبي کارکوونکو دلتی (اهمال) تخصصي کتي او تشخيص.

۱- معاینات و تشخيص تخصصي اهمال کارکنان طبي ناشی از تخلفات مسلکي.

۲- په هغو دوسيو کي چي تر تحقیق ياد محاکمي په دوران کي وي، د درج شوو طبي موادو او نظريو بيا بيا کتنې.

۲- معاینات مکرر مواد و نظريات طبي مندرج دوسيه های که تحت دوران تحقیق یا محاکمه قرار دارد.

۳- د بېچلو پېښو تخصصي کتنې.

۳- معاینات تخصصي وقایع بېچلېه.

د مسلکي پوهي د سطحې لوړولارتقای سطح دانش مسلکي

شپاړسمه ماده :

ماده شانزدهم :

(۱) د عدلي طب متخصص، کنیشن او کارکوونکی مکلف دي، په دوامداره توگه اود عامي روغتیا

(۱) متخصص، تکنیشن و کارکن طب عدلي مکلف اند، بطور متداوم با همکاری وزارت

دوزارت په همکاري د خپلي نظري او مسلکي پوهي سطح لوړه کړي او په ورځنيو عملي چارو کي د عدلي طب د خدمتونو د اداري له منل شوو علمي اساساتو څخه پيروي وکړي.

(۲) د عدلي طب طبيبان کولای شي د ضرورت په صورت کي او د عدلي طب د خدماتو د اداري په وړانديز د قانون د حکمونو سره سم د طبابت په يوه اساسي رشته کي تخصص لاس ته راوړي .

(۳) د مسلکي او تخصصي پوهي د سطحی د لوړولو شرایط چې په دې ماده کي درج شوي دي ، د جلا لايحي په واسطه تنظيميږي .

درېيم فصل

عدلي طبي کتني

دبل متخصص په واسطه د نظر

وړاندي کول

اوولسمه ماده :

د عدلي طبي کتنو اجراء د فعاليت د

صحت عامه سطح دانش نظري و مسلکي خویش را بلندبرده و در امور عملی روزمره از اساسات علمی قبول شده اداره خدمات طب عدلی پیروی نمایند.

(۲) اطباء طب عدلی می توانند حسب ضرورت به اساس پیشنهاد اداره خدمات طب عدلی مطابق احکام قانون در یکی از رشته های اساسی طبابت تخصص بدست آورند .

(۳) شرایط و طرز ارتقای سطح دانش مسلکی و تخصصی مندرج این ماده توسط لایحه جداگانه تنظیم می گردد .

فصل سوم

معاینات عدلی طبي

ابراز نظر توسط متخصص

دیگر

ماده هفدهم :

اجرای معاینات عدلی طبي توسط

جواز لرونکي عدلي طب د متخصص په واسطه صورت مومي. متخصص طب عدلي دارنده جواز فعاليت صورت مي گيرد. در صورت عدم موجوديت د عدلي طب د متخصص دنه موجوديت په صورت کي، د طب د رشتي اړوند متخصص د مسلکي پوهي په حدودو کي مکلف دی پدې هکله نظر څرگند کړي.

د عدلي طبي کتنو ډولونه

اتلسمه ماده :

عدلي طبي کتنې په لاندې کتگوريو ويشل کيږي:

۱- د ژونديو اشخاصو کتنې.

۲- د جسدونو کتنې.

۳- د اثباتيه مدرکونو کتنې.

۴- د هغو سندونو کتنې چي عدلي طب ته راجع کيږي.

۵- د طبي کارکوونکو له وظيفوي

لنې (اهمال) څخه راپيداشوي عدلي طبي کتنې.

متخصص طب عدلي دارنده جواز فعاليت صورت مي گيرد. در صورت عدم موجوديت د متخصص طب عدلي، متخصص مربوط رشته طب در حدود دانش مسلکي مکلف است، در زمينه ابراز نظر نمايد.

انواع معاینات عدلی طبي

ماده هجدهم :

معاینات عدلی طبي به کتگوري های ذیل تقسيم می گردد:

۱- معاینات اشخاص زنده.

۲- معاینات اجساد.

۳- معاینات مدارک اثباتيه .

۴- معاینات اسناديکه به طب عدلی راجع می گردد.

۵- معاینات عدلی طبي

ناشی از اهمال وظيفوی کارکنان طبي.

دبشپرتيايي اوبيايا کتنو اجراء	اجراي معاينات تکميلي و
<u>کول</u>	<u>مکرر</u>
نولسمه ماده :	ماده نولسمه :
(۱) عدلي طبي بشپرتيايي اوبيايا (مکرري) کتنو د واکمنو مراجعو د ليکلي غوښتنې له مخې په لاندې حالاتو کې اجراء کيدی شي:	(۱) معاينات تکميلي و مکرر عدلي طبي بالائر تقاضای تحريري مراجع ذیصلاح در حالات ذیل اجراء شده می تواند:
۱- په هغه صورت کې چې عدلي طبي لومړنۍ (مقدماتي) کتنې وضاحت و نه لري.	۱- در صورتی که نتیجه مقدماتی معاينات عدلي طبي، وضاحت نداشته باشد.
۲- په هغه صورت کې چې د عدلي طبي کتنو پایلي د اړوندو مراجعو د قناعت وړ و نه گرځي.	۲- در صورتی که نتیجه معاينات عدلي طبي مورد قناعت مراجع مربوط قرار نگیرد.
(۲) د دې مادې د (۱) فقرې په (۲) جزء کې په درج شوو حالاتو کې، موضوع بل متخصص ته (له لومړي متخصص پرته) یا هغه کمپسيون ته چې د لاور علمي واک خاوند وي (د عدلي طب د پيارتمنټ) ته محول کيږي.	(۲) در حالت مندرج جزء (۲) فقره (۱) این ماده موضوع به متخصص دیگر (غیر از متخصص قبلی) یا کمپسيونی که دارای صلاحیت علمی بالاتر باشد (د پيارتمنټ طب عدلي) محول می گردد.
(۳) د لومړنيو، دبشپرتيايي، بيايا	(۳) طرز اجراي معاينات عدلي

اوکمپيوني عدلي طبي کتوڊ اجراء ڊول د جزايي او مدني اجراءتوڊ قانون د حکمونو مطابق تنظيميري.

د روغتيايي ادارو د آمريو مکلفيت

شلمه ماده :

که چيري د عدلي طبي کتنو اجراء د عدلي طب د خدمتونو له مرکزونو څخه بهر صورت ومومي، د اړوندو روغتيايي ادارو آمريو مکلف دي، د اړتيا وړ مواد او وسايل په بشپړه او خوندي توگه د عدلي طب د متخصص په واک کي ورکړي.

د نظري سريزي (مقلمي) محوري

يوويشتمه ماده:

(۱) د عدلي طبي نظريوسريزه د لاندې مطالبو لرونکي وي:

۱- د عدلي طبي کتنو د اجراء کيدو وخت او ځای.

۲- د عدلي طبي کتنو د اجراء کيدو په وخت کي رڼا، دتودوخي درجه او هغوته ورته فزيکي شرايط.

طبي مقدماتي، تکميلي، مکرر و کمپيوني، طبق احکام قانون اجراءت جزايي و مدني تنظيم ميگرډد.

مکلفيت آمريو ادارات صحي

ماده بيستم :

هرگاه اجراي معاينات عدلي طبي خارج از مراکز خدمات طب عدلي صورت گيرد، آمريو ادارات صحي مربوط مکلف اند، مواد و وسايل مورد ضرورت رابه صورت مکمل و محفوظ در اختيار متخصص طب عدلي بگنارند.

محتواي مقدمه نظريه

ماده بيست ويکم :

(۱) مقدمه نظريات عدلي طبي، شامل مطالب آتي مي باشد:

۱- وقت و محل اجراي معاينات عدلي طبي.

۲- شرايط فزيکي از قبيل روشني، درجه حرارت و امثال آن حين اجراي معاينات عدلي طبي.

- ۳-د عدلي طبي کتنو د اجراء کيدو غوښتنليک يا هغه فورمه چي پر بنسټ يي کتنې ثبتېږي.
- ۳- تقاضانامه اجرائی معاینات عدلی طبی یا فورمه ای که به اساس آن معاینات ثبت می گردد.
- ۴-د عدلي طب د متخصص نوم، تخلص، رتبه او علمي درجه او دهغي اداري نوم چي هلته دنده سرته رسوي.
- ۴- اسم ، تخلص ، رتبه ودرجه علمی متخصص طب عدلی واسم اداره ای که در آن ایفای وظیفه می نماید.
- ۵-دمیت یا ژونديو اشخاصو پيژندگلوي (شهرت).
- ۵- شهرت میت یا اشخاص زنده .
- ۶-د نورو سندونو او ترلاسه شوو شيانو درجول.
- ۶- درج سايراسناد و اشياى دست ياب شده .
- ۷- د دوسي د پرله پسي گڼي ، دجلداومخونو (صفحاتو)دشميرپه څرگندولو سره د استول شوو موادو او ددوسي د مشخصاتو تفصيل.
- ۷- تفصيل مواد ارسالی و مشخصات دوسيه باتوضيح نمبرمسلسل ،تعداد جلد و صفحات دوسيه.
- ۸-دهغو اشخاصو شهرت چي د عدلي طبي کتنو دترسره کولو په وخت کي حاضر وو.
- ۸- شهرت اشخاصی که حين اجرائی معاینات عدلی طبی حاضر بوده اند.
- ۹- د عدلي طبي کتنو موخه.
- ۹- هدف معاینات عدلی طبی .
- ۱۰- دمطرح شوو پوښتنو فهرست.
- ۱۰- فهرست سوالات طرح شده.
- ۱۱- د پيښي دکيفيت ، د لومړنيو تحقيقاتو د پايلو، دپيښي دځای
- ۱۱- توضيح کيفيت واقعه ، نتايج تحقيقات مقدماتی ، مشاهدات

<p>محل واقعه و محتويات اسناد طبي .</p> <p>۱۲- در نظر گرفتن شکایت شخصی که معاینه می شود.</p> <p>(۲) در صورتی که طفل یا شخص مبتلا به مریضی عقلی یا روانی معاینه شود ، حضور والدین یا قایم مقام قانونی وی حتمی می باشد .</p> <p><u>محتوای گزارش عدلی طبي</u></p> <p>ماده بیست و دوم :</p> <p>تشریح گزارش عدلی طبي شامل تمام مراحل تحقیق و ارقام واقعی بوده و با نظر داشت میتودهای تحقیق توأم باعکس (فوتو) ، رسم ، سلايد و امثال آن مطالب ذیل را احتوا می کند:</p> <p>۱- معاینات تخصصی عدلی طبي میت که شامل موارد ذیل می باشد :</p> <p>- رنگ و چگونگی البسه</p>	<p>دلیدنو او دطبي سندونو د محتوياتو خرگندونه.</p> <p>۱۲- دهغه شخص دشکایت په پام کي نیول چي کتل (معاینه) کيږي.</p> <p>(۲) په هغه صورت کي چي ماشوم یا په عقلي یا رواني ناروغی اخته شخص وکتل شي، د هغه د والدینو یا قانوني قایم مقام حضور حتمي دی.</p> <p><u>د عدلي طبي رپوت محتوی</u></p> <p>دوه ویشتمه ماده :</p> <p>د عدلي طبي رپوت په تشریح کي د تحقیق ټول پړاوونه او واقعي ارقام شامل وي او له عکس (فوتو)، رسم، سلايد او هغوته له ورته سره یوځای د تحقیق د میتودونو له په پام کي نیولوسره لاندې مطالب احتوا کوي:</p> <p>۱- دمیت عدلي طبي تخصصي کتنې چي لاندې موارد پکي شامل وي:</p> <p>- د جامو رنگ او خرنګوالی اود</p>
---	---

- جسد دظاهري خانگرتياوو (خصوصياتو) شرحه چي دميت د بهرنيو(خارجي) کتنو په وخت کي ليدل کيږي.
- وشرح خصوصيات ظاهري جسد که حين معاينات خارجي ميت به مشاهده مي رسد.
- د غړودجوفونو اودبدن د انساجود دننه (داخلي) کتنو شرح.
- شرح معاينات داخلي اجواف اعضا وانساج بدن.
- د لبراتواري تحقيقاتو لپاره له ميت څخه داخستل شوو موادو دکتنو شرح.
- فهرست تمام اعضا وانساج که جهت پيوند اعضا به مقاصد علمي، تعليمي وخدماتي مقصدونو دميت دوصيت مطابق دغړو دپيوند لپاره له ميت څخه اخستل کيږي، دمرسل اليه مرجع په ذکرولو سره.
- فهرست تمام اعضا وانساج که جهت پيوند اعضا به مقاصد علمي، تعليمي وخدماتي طبق وصيت ميت گرفته مي شود، توأم با ذکر مرجع مرسل اليه.
- دلابراتواري کتنو پايلي.
- ۲- د ژونديو اشخاصو عدلي طبي تخصصي کتنو چي لاندي موارد پکي شامل دي:
- شرح مفصل عوارضو او علايمو مفصله شرح.
- ۲- معاينات تخصصي عدلي طبي اشخاص زنده که شامل موارد ذيل مي باشد:
- شرح مفصل عوارضو وعلايم جسمي.
- دجامودعلايمواوهغوآثارو چي شرح مفصل علايم البسه

- ورباندي ليدل کيڙي، مفصله شرح.
 - دهغو موادو اوشيانو فهرست چي
 د لابر اتواري تحقيقاتو او کتنو لپاره
 استول کيڙي.
 - دلابر اتواري کتنو د اجراء نېټه او
 پايلي.
 ۳- د جرم د اثباتيه مدرکونوپه
 تخصصي عدلي طبي کتنو کي لاندي
 موارد شامل دي:
 - د دوسي د موادو تدقيق او مطالعه.
 - د قضيي د څرنګوالي شرح.
 - د طبي سندونو او نورو هغو
 سندونو شرح چي په قضيه کي مهم
 ګڼل کيږي.
د عدلي طبي رپوټ د پايلي
محتوي
 درويشتمه ماده :
 د عدلي طبي رپوټ پايله (نتيجه)
 دلاندي مطالبو لرونکي وي:
 ۱- د عدلي طب له عملي او علمي
 وروستيو امکاناتو سره متناسب، د
- وآثاريکه بالای آن دیده می شود.
 - فهرست مواد و اشیائیکه جهت
 تحقیقات و معاینات لابر اتواری
 ارسال می گردد.
 - تاریخ اجرای معاینات لابر اتواری
 و نتایج آن.
 ۳- معاینات تخصصی عدلی طبی
 مدارک اثباتیه جرم شامل موارد
 ذیل می باشد :
 - تدقیق و مطالعه مواد دوسیه.
 - شرح چگونگی قضیه.
 - شرح اسناد طبی و سایر
 اسنادی که در قضیه مهم دانسته
 می شود.
محتوای نتیجه گزارش عدلی
طبی
 ماده بیست و سوم :
 نتیجه گزارش عدلی طبی دارای
 مطالب ذیل می باشد:
 ۱- تحلیل کیفیت واقعه در قسمت
 تشریح متناسب به آخرین

امكانات عملی و علمی طب عدلی.	تشریح په برخه کي د پېښي د کيفيت تحليلول.
۲- ترتيب نتیجه گزارش عدلی طبی به صورت واضح و مشخص با ارقام واقعی آن.	۲- په څرگند او مشخص ډول د عدلي طبي رپوټ د پایلي ترتيبول. دهغوله واقعي ارقاموسره.
<u>زمان ارایه مقدمه ، تشریح ونتيجه</u>	<u>دسريزي، تشریح او پایلي د وړاندي کولو وخت</u>

ماده بیست و چهارم :

(۱) مقدمه و تشریح گزارش
عدلی طبی در جریان تحقیق
ونتيجه آن بعد از اكمال تحقیقات
لابراتواری تهیه می گردد.
(۲) اتوپسی به منظور تحقیقات
عدلی طبی به اساس تقاضای
مراجع ارسال کننده جسد
و تصمیم متخصص طب عدلی
تا مرحله رسیدن به تشخیص
و تثبیت علت مرگ، به موافقه
اولیای میت صورت می گیرد
مگر اینکه مظنون از اولیای میت
باشد.

خلیر ششمه ماده:

(۱) د عدلي طبي رپوټ سریزه او
تشریح د تحقیق په بهیر کي او پایله
يې د لابراتواري تحقیقاتو له
بشپړیدو وروسته برابرېږي.
(۲) د عدلي طبي تحقیقاتو په
منظور اتوپسي، د جسد داستونکو
مراجعو په غوښتنه او د عدلی طب
د متخصص تصمیم پر بنسټ
د مرپني د علت تشخیص او تثبیت ته
درسیدو تر پړاوه پوري، دمیت د
اولیاوو په توافق صورت مومی ،
مگر داچی مظنون دمیت له اولیاوو
څخه وی .

مدت اجراء معاینه و تشخیص

ماده بیست و پنجم :

معاینات و تشخیص عدلی طبی در خلال حداکثر سه روز تهیه و به مراجع مربوط ارسال می گردد.

در صورت ایجاب معاینات متمم، موضوعات پیچیده و معاذیر تخنیکي و اداری که ایجاب تحقیقات و معلومات بیشتر را نماید، زمان تکمیل معاینات در مرکز از جانب رئیس و در ولایات از طرف آمرین طب عدلی بانظر داشت حالات الی چهل و پنج روز تمدید و از چگونگی آن به مراجع اصلی ذیربط اطلاع داده می شود.

دکته او تشخیص داچراء موده

پنخه ویشتمه ماده :

عدلی طبی کته او تشخیص زیات نه زیات د دربو ورخو په ترخ کي برابر او اړوندو مراجعو ته استول کیږي.

دتممه کتنو داچباب په صورت کي پیچلي موضوعگاني او تخنیکي او اداری معاذیر چي دزیاتو تحقیقاتو غوښتنه وکړي، دکتنو دپشپړیدو وخت (زمان) په مرکز کي عدلی طب د رئیس او په ولایتونو کي دآمرینو لخوا دحالاتو له په پام کي نیولو سره ترپنخه څلوېښتو ورخو پوري تمدید اوله څرنګوالي څخه یي اړوندو اصلی مراجعو ته خبر ورکول کیږي.

خلورم فصل

متفرقه حکمونه

هڅوونکی امتیاز

شپږویشتمه ماده :

د فني او مسلکي اشخاصو (په خاصه توگه د بنځو)، دهڅوونکي او جذبولو اود عدلي طب په رشته کي د هغو د علمي پوهي د سطحې د لوړولو او د عدلي طبي بنواو ډاډمنو خدمتونو د وړاندي کولو په منظور، د عدلي طب مسلکي (خدماتي او کادري برخي) کارکوونکو، طبي تکنالوژیستانو، لابراتانو، مستحضرانو، د اتوپسی او امبولاتورۍ د خونو فني کارکوونکو او اجیرانو ته د شاقه او روغتیاته د مضر کار په بدل کي په سلو کي سل (۱۰۰%) معاش، ماکولات او نور مسلکي او کادري امتیازونه او اداري کارکوونکو ته په سلو کي پنځوس (۵۰%) معاش او ماکولات د هغو له ضمیمو سره

فصل چهارم

احکام متفرقه

امتیاز تشویقي

ماده بیست و ششم :

به منظور تشویق و جذب نمودن اشخاص فني و مسلکي (بالخصوص زنان) ، و ارتقای سطح دانش علمی آنها در رشته طب عدلي و عرضه بهتر و مطمئن خدمات عدلي طبي، برای کارکنان مسلکي طب عدلي (بخش خدماتي و کادري) تکنالوژیست های طبي، لابرات ها، مستحضران و کارکنان فني اتاق های اتوپسی و امبولاتوری و اجیران صد فی صد (۱۰۰%) معاش، ماکولات و سایر امتیازات مسلکي و کادري در برابر کار شاقه و مضر صحت و برای کارکنان اداری پنبجاه فی صد (۵۰%) معاش و ماکولات با ضمایم آن پرداخته

ورکول کيږي.

مي شود.

په علمي کادر کي شموليتشموليت در کادر علمي

اووه ويشتمه ماده :

ماده بيست وهفتم :

دعدلي طب متخصصين د اړوندو

متخصصين طب عدلي مطابق اسناد

تقنيني سندونو مطابق په علمي

تقنيني مربوط شامل کادر علمي

کادر کي شامليدی شي.

شده مي توانند.

په کتنو کي د نه گاهون حالاتحالات علم اشتراک در معاينات

اته ويشتمه ماده :

ماده بيست وهشتم :

که چيري دعدلي طب متخصص

هرگاه متخصص طب عدلي ،

پخپله زيانمن ، مدعي ، مدعي عليه ،

خود متضرر ، مدعي ، مدعي عليه

يا شاهد وي او يا له نوموړو اشخاصو

يا شاهد بوده و يا با اشخاص

سره نسبي يا دنده ايزنډيوالي

متذکره قرابت نسبي يا وظيفوي

ولري يا دعدلي طب د متخصص

داشته باشد و يا منافع متخصص

گتي په مستقيمه يا غير مستقيمه توگه

طب عدلي طور مستقيم يا غير

په قضيه کي دخيلي وي ، په عدلي

مستقيم در قضيه ذيدخل باشد ، در

طبي کتنو کي گاهون نشي

معاينات عدلي طبي اشتراک کرده

کولای.

نمی تواند.

دپټو (محرمو) معلوماتو نه افشاءعدم افشای معلوماتکولمحرم

نهه ويشتمه ماده :

ماده بيست ونهم :

که چيري دعدلي طب متخصص د

هرگاه متخصص طب عدلي

دندي يا دڪار د ڊول پربناء، د
دندي د اجراء په وخت کي داسي
معلومات لاسته راوړي چي دپټوني
وړ وي، مکلف دی، له قانوني
مجوز پرته هغه افشاء نکړي.

دلایحو تنظیم

دیرشمه ماده :

دهیواد له نورو روغتیايي ادارو
سره د عدلي طب د متخصص
همکاري او قانوني واکمنو
مراجعو ته د عدلي طب د کتنو
استول، د جلا لایحو مطابق
تنظیمیږي.

د کتنو د اجراء په وخت کي

د پولیس، څارنوال او نورو

اشخاصو حضور

یو دیرشمه ماده :

(۱) پولیس، څارنوال او مدافع
وکیل د قانون د حکمونو مطابق
د عدلي طبي کتنو په اجراء کي
ګډون کوي او د عدلي طب د

بنا بر وظيفه يا نوعیت کار،
حين اجرای وظیفه معلوماتی
رابدست آورد که ایجاب محرمیت
را نماید، مکلف است، بدون مجوز
قانونی آنرا افشاء نه نماید.

تنظیم لوائح

ماده سی ام :

همکاری متخصص طب عدلی
با سایر ادارات صحی کشور
و ارسال معاینات عدلی طبی
به مراجع ذیصلاح قانونی طبق
لوائح جداگانه تنظیم
می گردد .

حضور پولیس، څارنوال و

سایر اشخاص حين اجرای

معاینات

ماده سی ویکم :

(۱) پولیس، څارنوال و وکیل
مدافع طبق احکام قانون در اجرای
معاینات عدلی طبی اشتراک نموده
و در صورت اجازه متخصص طب

متخصص داجازي په صورت کي، نور اړوند اشخاص هم دکتنو په اجراء کي گډون کولای شي. عدلی، سایر اشخاص ذیربط در اجرای معاینات اشتراک کرده می توانند.

(۲) د عدلي طب متخصص د لزوم په صورت کي کولای شي، د عدلي طبي کتنو د ترتیب په وخت کي له نورو اهل خبره وو څخه هم گټه واخلي.

د قانون د حکمونو تطبیق

دوه دیرشمه ماده :

د عامي روغتیا وزارت او عدلي طب د خدمتونو د اداري مؤظفین ، د دي قانون د حکمونو پر تطبیق مکلف دي.

عدلي تعقیب

دري دیرشمه ماده :

که چيري د عدلي طب د خدمتونو د اداري اړوند متخصص او مؤظف دسپارل شوو دندو په سرته رسولو کي د دي قانون او نورو قوانینو له حکمونو څخه سرغړونه وکړي،

تطبیق احکام قانون

ماده سی و دووم :

وزارت صحت عامه و مؤظفین اداره خدمات طب عدلي مکلف به تطبیق احکام این قانون می باشند.

تعقیب عدلي

ماده سی و سوم :

هرگاه متخصص و مؤظف مربوط اداره خدمات طب عدلي در ایفای وظایف محوله از احکام این قانون و سایر قوانین تخلف ورزند ، بانظر داشت

دسرغروني ډول ته په پام سره دقانون دحکمونومطابق ترعدلي تعقيب لاندې نيول کېږي. نوع تخلف طبق احکام قانون مورد تعقيب عدلي قرار می گيرند.

د اداري مهر

څلورديرشمه ماده :

دعدلي طب د خدمتونو مرکزي اداره او ولايتي اداري يې دځانگړي مهر لرونکي دي چې پکې د افغانستان داسلامي جمهوريت نښان او د اداري نوم حک شوی دی.

انفاذ

پنځه ديرشمه ماده :

دغه قانون دتوشيح له نيتي څخه نافذ او په رسمي جريده کي دي خپورشي اوپه نافذيدو سره يې د ۱۳۸۵/۱۲/۵ نيتي په (۹۱۶) گڼه رسمي جريده کي خپور شوی دعدلي طب قانون ملغي گڼل کېږي.

مهر اداره

ماده سي وچهارم :

اداره خدمات طب عدلي مرکزي وادارات ولايتي آن داراي مهرمنصوص می باشد که درآن نشان جمهوري اسلامي افغانستان و اسم اداره حک گردیده است .

انفاذ

ماده سي وپنجم :

اين قانون از تاريخ توشيح نافذ ودرجريده رسمي نشرگردد وبانفـاذ آن قانون طب عدلي منتشره جريده رسمي شماره (۹۱۶) مؤرخ ۱۳۸۵/۱۲/۵ ملغي شمرده می شود.

اشتراک سالانه :

در مرکز و ولایات : (۸۰۰) افغانی

مامورین دولت : ۲۵٪ تخفیف

متعلمین و محصلین : (با ارائه تصدیق) نصف قیمت

خارج از کشور : (۲۰۰) دالر امریکایی

**ISLAMIC REPUBLIC
OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE**

**OFFICIAL
GAZETTE**

- **Law on the sell of immovable properties to diplomatic representations of foreign countries and international organizations .**
- **Forensic medicine law**

Date: 18th JUNE. 2008

ISSUE NO :(947)